

Юлія СИРОТА,

orcid.org/0000-0002-4259-0390

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

(Полтава, Україна) *yulia_syrota@yahoo.com*

Ксенія ТИРВИРОВА-ВАЛИПІЧ,

orcid.org/0009-0009-1608-4580

студентка I курсу магістратури факультету філології, психології та педагогіки

Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

(Полтава, Україна) *nakatsukasa031@gmail.com*

Анна СТУПАРЬ

orcid.org/0009-0009-2094-6438

студентка I курсу магістратури факультету філології, психології та педагогіки

Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

(Полтава, Україна) *stupar.a.o@gmail.com*

АКСІОЛОГІЧНИЙ ТА ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ В КОНТЕКСТІ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ СТУДІЙ

У статті здійснено аналіз аксіологічного та виховного потенціалу художнього тексту в контексті сучасних літературознавчих студій. Особливу увагу приділено ролі дитячої літератури як важливого чинника формування світогляду, морально-етичних орієнтирів і системи цінностей особистості. Обґрунтовано необхідність критичного підходу до добору текстів для дитячого читання та їх інтерпретації в освітньому процесі. Наголошено на важливій ролі вчителя як посередника між текстом і реципієнтом, який забезпечує адекватне розуміння смислів твору.

На матеріалі «Хроніки Нарнії» проаналізовано специфіку функціонування християнських цінностей, біблійних алюзій і символічних структур як основи аксіологічної системи твору. Доведено, що інтерпретація циклу поза християнським контекстом суттєво звужує його семантичний потенціал і редукує ідейну глибину. Розглянуто основні підходи до вивчення творчості К.С. Льюїса в зарубіжному та українському літературознавстві, що дозволило виявити наявність дослідницької лакуни щодо комплексного аналізу виховного аспекту його творів.

Особливу увагу зосереджено на романі «Кінь і його хлопчик», який визначено як недостатньо досліджений у вітчизняному науковому дискурсі, попри його значний аксіологічний потенціал. Проаналізовано тематичну організацію твору, зокрема мотиви повернення до істинної сутності, довіри до Бога, морального випробування, духовного становлення та боротьби за добро. Встановлено, що ключовим смисловим центром роману є образ Аслана, Великого Лева, прообразом якого є Ісус Христос.

Дослідження засвідчило, що твір К.С. Льюїса репрезентує систему християнських цінностей, розкритих через образи та мотиви, а їх ігнорування призводить до спрощення смислу.

З'ясовано, що через систему персонажів, сюжетні колізії та символічні елементи реалізується виховний потенціал твору, спрямований на формування у читача відповідальності, сміливості, довіри Богу, здатності до морального вибору та осмислення життєвих випробувань. Підкреслено, що художній текст може виступати ефективним засобом аксіологічного впливу за умови належної інтерпретації та педагогічного супроводу.

Ключові слова: аксіологія, виховний потенціал, дитяча література, моральні цінності, тема, мотив, художній образ.

Yulia SYROTA,

orcid.org/0000-0002-4259-0390

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of General Linguistics and Foreign Languages
National University "Yury Kondratyuk Poltava Polytechnic"
(Poltava, Ukraine) yulia_syrota@yahoo.com*

Kseniia TYRVYROVA-VALYPICH,

orcid.org/0009-0009-1608-4580

*1st year Master's student at the Faculty of Philology, Psychology and Pedagogy
National University "Poltava Polytechnic named after Yuri Kondratyuk"
(Poltava, Ukraine) nakatsukasa031@gmail.com*

Anna STUPAR,

orcid.org/0009-0009-2094-6438

*1st year Master's student at the Faculty of Philology, Psychology and Pedagogy
National University "Poltava Polytechnic named after Yuri Kondratyuk"
(Poltava, Ukraine) stupar.a.o@gmail.com*

AXIOLOGICAL AND EDUCATIONAL POTENTIAL OF THE LITERARY TEXT IN THE CONTEXT OF LITERARY STUDIES

The article analyzes the axiological and educational potential of a literary text in the context of modern literary studies. Particular attention is paid to the role of children's literature as an important factor in the formation of a worldview, moral and ethical guidelines and a system of values of an individual. The need for a critical approach to the selection of texts for children's reading and their interpretation in the educational process is substantiated. The important role of the teacher as a mediator between the text and the recipient, who ensures an adequate understanding of the meanings of the work, is emphasized.

The specifics of the functioning of Christian values, biblical allusions and symbolic structures as the basis of the axiological system of the work are analyzed using the material from "The Chronicles of Narnia". It is proved that the interpretation of the cycle outside the Christian context significantly narrows its semantic potential and reduces its ideological depth. The main approaches to the study of the work of C. S. Lewis in foreign and Ukrainian literary studies are considered, which allowed us to identify the presence of a research gap regarding the comprehensive analysis of the educational aspect of his works.

Particular attention is focused on the novel "The Horse and His Boy", which is identified as insufficiently researched in domestic scientific discourse, despite its significant axiological potential. The thematic organization of the work is analyzed, in particular the motifs of returning to the true essence, trust in God, moral testing, spiritual formation and the struggle for good. It is established that the key semantic center of the novel is the image of Aslan, the Great Lion, whose prototype is Jesus Christ.

The study showed that C.S. Lewis's work represents a system of Christian values revealed through images and motifs, and ignoring them leads to a simplification of the meaning.

It is found that through the system of characters, plot collisions and symbolic elements, the educational potential of the work is realized, aimed at forming in the reader responsibility, courage, trust in God, the ability to make moral choices and comprehend life's trials. It is emphasized that a literary text can be an effective means of axiological influence provided it is properly interpreted and pedagogically supported.

Key words: *axiology, educational potential, children's literature, moral values, theme, motif, artistic image.*

Постановка проблеми. Художня література традиційно розглядається як потужний чинник впливу на особистість, оскільки вона здатна викликати емоційний відгук, сприяти внутрішньому оновленню, транслювати соціокультурний досвід та формувати систему цінностей. Особливої ваги цей вплив набуває у контексті дитячої та юнацької літератури, яка відіграє важливу роль у процесі становлення світогляду, моральних орієнтирів і етичних норм молоді особистості.

У цьому зв'язку актуалізується проблема виховного потенціалу книги, що передбачає її здатність сприяти гармонійному розвитку дитини.

Відтак, добір літератури для читання дітьми потребує особливої уваги як з боку батьків, так і з боку вчителя-словесника, який виступає посередником між текстом і читачем. В умовах сучасного книжкового ринку спостерігається поява видань, зміст яких не лише не відповідає виховним завданням, а інколи може чинити деструктив-

ний вплив на психоемоційний стан дитини, формуючи спотворені уявлення про моральні норми та соціальну поведінку.

Додаткову загрозу становить те, що дорослі не завжди здатні критично оцінити зміст літератури пропонованої дитині, внаслідок чого остання може засвоювати ідеї та настанови, які суперечать загальнолюдським цінностям. Зокрема, розширення тематичних меж сучасної дитячої літератури, включно з питаннями, що раніше вважалися табуйованими, потребує виваженого підходу до їх репрезентації з огляду на вікові та психологічні особливості реципієнтів.

Показовим у цьому контексті є образ Доріана Грея з відомого роману Оскара Вайльда, чия духовна деградація розпочинається під впливом книги, що символізує руйнівний потенціал художнього твору за відсутності належного критичного осмислення. Отже, художня література може не лише сприяти духовному збагаченню особистості, а й за певних умов – негативно впливати на її ціннісні орієнтири.

Водночас, є чимало книг, які мають високий виховний потенціал. До таких відносимо чудовий цикл романів Клайва Стейплза Льюїса «Хроніки Нарнії».

Як слушно зауважують дослідники творчості К.С. Льюїса (Сирота, Комлик, 2024), цикл Хроніки Нарнії передусім потребує інтерпретації в християнському світоглядному контексті. Такий підхід зумовлений не лише наявністю численних біблійних ремінісценцій і символічних паралелей у тексті, а й авторською позицією самого Льюїса, який неодноразово наголошував, що художня творчість стала для нього формою осмислення власного духовного досвіду зустрічі з Богом.

Варто враховувати, що Льюїс був одним із найвпливовіших християнських апологетів XX століття. Його широка популярність сформувалася насамперед завдяки циклу радіопередач на BBC у роки Другої світової війни, які згодом були систематизовані у праці «Просто християнство». Отже, богословський вимір його мислення є органічним складником як публіцистичної, так і художньої спадщини письменника.

Ігнорування християнських конотацій та біблійних алюзій у «Хроніках Нарнії» суттєво звужує інтерпретаційне поле твору. У такому разі текст редукується до рівня пригодницької казки для дітей, тоді як його семантична структура значно складніша. За системою образів, сюжетними колізіями та характерологічними моделями персонажів простежується глибший смисловий пласт,

пов'язаний із темами жертви, спокути, гріха, покаяння, віри та ряду інших.

Аналіз досліджень. Осмислення творчої спадщини Клайва Стейплза Льюїса у сучасному літературознавчому дискурсі характеризується багатовекторністю підходів, серед яких домінантним постає інтерпретаційний ракурс, зорієнтований на виявлення її християнсько-аксіологічних засад. У цьому контексті показовими є наукові розвідки зарубіжних дослідників, які, попри відмінність методологічних стратегій, сходяться у визнанні концептуальної цілісності циклу Хроніки Нарнії, детермінованої християнською символікою та етичною проблематикою. Так, Р.К. Трупіа акцентує на визначальній ролі християнських чеснот як ідейного каркасу твору (Trupia, 2002), тоді як Д.В. Монтгомері, апелюючи до категорії «інтегрованої концепції», інтерпретує наративну єдність циклу крізь призму ідеї спокути, що постає його смисловим центром (Montgomery, 1974). У свою чергу, Ч.А. Гуттар, вдаючись до метафоричного означення «своєрідної Біблії» (Huttar, 1977), підкреслює репрезентацію в тексті масштабної художньої моделі, яка імпліцитно відтворює ключові етапи біблійної історії – від космогонічного початку до есхатологічного фіналу. Концептуальну спорідненість «Хронік Нарнії» з апологетичним трактатом «Просто християнство» простежує П. Шакель (Schakel, 2005), тоді як К. Кілбі фокусує дослідницьку увагу на реконструкції християнського світоглядного підґрунтя творчості письменника (Kilby, 2012).

Водночас у площині українського літературознавства рецепція цього твору репрезентована низкою праць, у яких здійснено аналіз окремих структурно-семантичних та поетикальних аспектів. Зокрема, до літературознавчого дослідження «Хронік Нарнії» зверталися Г. Пастушук (Пастушук, 2007), Г.М. Бичек (Бичек, 2011), О. М. Головка та М. І. Зінченко (Головка, Зінченко, 2013), Л. Яворська (Яворська, 2014), В.Яремчук (Яремчук, 2014), Ю.В. Глюдзик (Глюдзик, 2015), Н.Ю. Комлик і Ю.О. Сирота (2024).

Попри наявність окресленого корпусу наукових праць, доцільно констатувати, що в українському літературознавстві відсутнє цілісне, системно організоване дослідження біблійних мотивів, образної парадигми, а також механізмів функціонування алюзій і ремінісценцій у структурі «Хронік Нарнії». Особливої уваги потребує той факт, що зазначені елементи художнього тексту практично не розглядаються крізь призму їхнього аксіологічного та виховного потенціалу, тобто їхньої

здатності формувати ціннісні орієнтири, моральні установки та світоглядні засади читача.

Таким чином, наявна дослідницька лакуна актуалізує не лише потребу в поглибленому літературознавчому аналізі, а й у переосмисленні ролі художнього тексту як інструменту духовно-морального впливу. Це, в свою чергу, зумовлює необхідність комплексного теоретичного осмислення означеної проблематики в межах сучасних гуманітарних студій із урахуванням її виховної та ціннісної значущості.

Мета статті. У наукових дослідженнях традиційно пріоритетною є увага до роману «Лев, Біла Відьма та шафа», тоді як інші твори циклу часто залишаються поза пильним аналізом, хоча вони також містять значущі художні та ціннісні ресурси, здатні впливати на морально-етичне формування читача. Зокрема, роман «Кінь і його хлопчик» дослідниками розглядається недостатньо, що створює наукову та методологічну лакуну. У зв'язку з цим метою статті є здійснення літературознавчого аналізу тематичної організації цього роману з акцентом на його аксіологічний і виховний потенціал, що реалізується через художні образи та мотиви, здатні формувати ціннісні орієнтири, моральні установки та духовно-моральне світовідчуття читача.

Виклад основного матеріалу. Льюїс вирішив розповісти про подію, що відбулася до того, як Пітер, Едмунд, Сьюзан і Люсі покинули Нарнію в книзі «Лев, Біла Відьма і шафа». Це цікавий композиційний прийом, адже всі інші книги циклу продовжують основний сюжет. Натомість роман «Кінь і його хлопчик» якби «вклинюється» окремим блоком в сюжетну лінію. Його назва не випадкова і має глибокий смисл.

На початку історії хлопчик-підліток дізнається, що той, кого він вважав за батька, зовсім не його батько, і що той збирається продати Шасту (так звати хлопчика) багатому незнайомому мандрівникові. Це не надто бентежить хлопчика, адже він і так живе, немов у рабстві. Пізніше з'ясується, що Шаста – принц Арченландії Кор (країни, розташованої поруч із Нарнією), якого ще немовлятам викрали й виховали в чужій і ворожій землі.

Виявляється, що кінь незнайомця може розмовляти, адже він також колись був викрадений з Нарнії ще жеребцем. Брі (так звати коня) переконує хлопчика втекти разом до Нарнії, оскільки зовнішність хлопчика також видає в ньому вихідця звідти. Такий розвиток подій може переконати читача, що кінь є провідною фігурою, а хлопчик – лише тим, кого ведуть, другорядним персонажем. Адже саме кінь розповідає Шасті про Нарнію,

вчить його триматися в сідлі, підбурює до втечі і кінь вважає себе головним.

Під час небезпечної подорожі вони зустрічають дівчинку Аравіту, яка також тікає в пошуках свободи, разом з кобилою Гвін, що теж розмовляє і походить з Нарнії. На перший погляд, цей сюжет можна сприймати як просту пригодницьку історію, яка може ввести читача в оману

Проте наприкінці книги відбувається важливе відкриття, завдяки якому ми розуміємо, що все не так, як здавалося під час читання. Сенси твору розкриваються лише тоді, коли читач отримує до них своєрідний ключ. І завдання вчителя – допомогти відкрити цю таємницю, адже в фіналі хлопчикові являється Великий Лев – головний герой циклу, творець Нарнії, образ якого нагадує Ісуса Христа.

З'ясовується, що герої були лише інструментами в руках Аслана. Такий сюжетний поворот може викликати певне розчарування, оскільки розкриття головного мотиву не відповідає початковим очікуванням. Насправді ж ключовим персонажем і смисловим центром роману є Лев Аслан, який визначає долі героїв, об'єднує їх і спонукає до рішучих вчинків. Саме його вплив і ціннісна спрямованість історії реалізують головний аксіологічний та виховний потенціал твору.

Якщо читати роман крізь призму основної концепції всього циклу «Хроніки Нарнії», про яку зазначалося вище, сприйняття героїв і подій набуває іншого значення. Однак у фіналі читач усвідомлює, що головним у команді є не кінь і не хлопчик, а мета, до якої закликає Шасту Аслан. Саме заради цієї мети Аслан зближує двох вершників і двох коней, для того, щоб вони змогли здійснити спільну справу. Дівчинка повинна почути важливу звістку про те, що принц Ташбаану Рабадаш збирається напасти на короля Арченландії без попередження, а Шаста повинен буде оповістити про це короля Луна. Як говорить апостол Павло, що ми «створені в Христі Ісусі на добрі діла, які Бог наперед приготував» (Ефес.2:10).

Таким чином, тема роману – *повернення додому*, розкривається багатьма образами, оскільки всі герої подорожують в пошуках справжньої домівки, і в цій небезпечній подорожі Великий Лев завжди поруч. В ключовій сцені, зустрічі хлопчика з Творцем Нарнії, з'ясовується, що в усіх його пригодах, стражданнях Бог був завжди поруч і вів його до потрібної мети: *"I was the lion who forced you to join with Aravis. I was the cat who comforted you among the houses of the dead. I was the lion who drove the jackals from you while you slept. I was the lion who gave the Horses the new*

strength of fear for the last mile so that you should reach King Lune in time. And I was the lion you do not remember who pushed the boat in which you lay, a child near death, so that it came to shore where a man sat, wakeful at midnight, to receive you." (Lewis, 1959:158). Цей уривок допомагає краще розкрити мотив довіри Богу. Хлопчик нічого не знав про мету, для якої він назначений, про Аслана, але в тих божевільних обставинах, в яких він опинився, довірившись некерованому коневі, коли він їде в тумані над прірвою, він раптом виявляє, що між ним і прірвою їде Аслан. Так і в нашому житті, як тільки ми довіримося Богу, ми несподівано виявляємо Його допомогу.

Вивчаючи роман з дітьми, варто звернути увагу на те, що події твору можуть стати точкою опори для осмислення власного життєвого досвіду. Так само, як герої проходять через випробування, у реальному житті ми теж можемо переживати певні труднощі та страждання. Однак з часом можна усвідомити, що навіть у таких ситуаціях існує певна мета, а Бог постійно супроводжує нас, веде до цієї мети, навіть якщо ми не завжди здатні це відчувати. Такий підхід допомагає формувати у дітей розуміння сенсу випробувань, виховує терплячість і здатність розрізняти моральні цінності у власному житті.

Окремої уваги заслуговує фінал роману, у якому окреслюються подальші долі персонажів. Зокрема, Аравіс і Шасти (Кор) одружуються, тоді як їхні супутники – Гвін і Брі – не утворюють пари. Така розв'язка є концептуально значущою, оскільки сприяє увиразненню провідних мотивів твору – досягнення визначеної мети та довіри до Бога.

Принципово важливим є те, що персонажі, маючи спільну кінцеву мету, тривалий час не усвідомлюють її як таку. Лише після завершення мандрівки вони отримують можливість ретроспективного осмислення власного досвіду, що дозволяє їм інтерпретувати пережиті випробування як необхідні етапи на шляху до визначеного результату. Така наративна стратегія підсилює ідею телеологічної зумовленості подій і водночас акцентує на обмеженості людського розуміння у процесі їхнього переживання.

Показовим є також той факт, що Гвін і Брі не одружуються, що має не лише сюжетне, а й символічне значення. Образ Брі репрезентує самовпевненість і гординю: він тривалий час вважає себе провідною силою та ініціатором подій. Натомість Гвін уособлює смирення і внутрішню рівновагу. Відсутність між ними шлюбного союзу можна інтерпретувати як свідому автор-

ську стратегію, що підкреслює несумісність відповідних морально-психологічних характеристик, а також утверджує ідею необхідності духовного вдосконалення.

У цьому контексті особливого значення набуває і назва роману, в якій першим компонентом виступає саме «кінь», а не «хлопчик». Така інверсія акцентів формує у читача певне очікування щодо ієрархії персонажів, яке, однак, поступово піддається переосмисленню в процесі читання. Лише наприкінці твору стає очевидним прихований смисловий підтекст назви: уявна домінантність Брі виявляється ілюзорною, тоді як справжнім суб'єктом дії постає вища сила, що скеровує розвиток подій.

Варто також звернути увагу на особливості українського перекладу роману, здійсненого Вікторією Наріжною (видання 2017 року), у якому інтерпретація фіналу зазнає певної модифікації: коні подаються як такі, що утворюють пару. Така перекладацька трансформація може розглядатися як інтерпретаційне втручання, спрямоване на посилення романтичного компонента твору. Водночас подібне рішення не повністю узгоджується з авторським задумом Клайва Стейплза Льюїса, у якому відсутність цього сюжетного елемента має важливе ідейно-смислове навантаження.

Окремої уваги в контексті аналізу «Хронік Нарнії» заслуговує тема *сміливості та боягузтва*. Людині, котра стала на бік добра, рано чи пізно, доведеться за добро боротися. У кожному творі циклу К. С. Льюїс вводить епізоди битви, що акцентують значущість морального вибору та відповідальності за нього. *Мотив боротьби за добро* є наскрізним для всіх романів, причому його безпосередніми носіями виступають діти. Зокрема, у романі «Кінь та його хлопчик» цей мотив реалізується в образі Шасти, який виявив неабияку сміливість у своїй подорожі від Калормену до Нарнії. Втім, хлопчик показав найбільшу рішучість, коли не задумуючись кинувся на зустріч левові, захищаючи дівчинку. Всі були вражені такою відвагою, проте хлопчик і сам мабуть не розумів, що він робив, він просто робив те, що мусив здійснити. Але цікавий момент, письменник зазначає: «...if you do one good deed your reward usually is to be set to do another and harder and better one». (Lewis, 1959: 143). І Шасти, хоч як йому не важко, він навіть обурився і образився на необхідність ще одного подвигу, але все ж зібравши свої останні сили, і далі пішов роботи те, що має робити. У цьому аспекті роман має виразну дидактичну спрямованість.

Висновки. Художній текст постає як важливий аксіологічний і виховний інструмент, що формує світоглядні та моральні орієнтири читача, особливо в межах дитячої літератури, де його вплив залежить від змісту твору та рівня інтерпретації. Дослідження засвідчило, що «Хроніки Нарнії» К. С. Льюїса репрезентують цілісну систему християнських цінностей, розкритих через образи, мотиви й сюжет, а їх ігнорування призводить до спрощення смислу. Особливий виховний потенціал виявлено в романі «Кінь і

його хлопчик», де поєднуються пригодницький сюжет і філософсько-релігійний підтекст, реалізований через мотиви духовного становлення, морального вибору та довіри до Бога. Ключову роль відіграє образ Аслана як уособлення вищої істини, а розвиток персонажа Шаста демонструє формування відповідальності, сміливості та здатності до самопожертви. Отже, твір може слугувати ефективним засобом формування моральної свідомості за умови його глибокого осмислення та педагогічного супроводу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бичек Г. М. Ономастика серії романів К.С. Льюїса «Хроніки Нарнії». *Наукове видання Чернівецького національного університету*. 2011. № 565. С. 10–13.
2. Глюдзик Ю. В. Лінгвокультурологічні особливості поетонімії К.С. Льюїса «The Chronicles of Narnia» : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук : 10.02.04. Львів, 2015. 21 с.
3. Головка О. М., Зінченко М. І. Особливості реалізації казкового світу у романі К.С. Льюїса «Лев, Чаклунка та Шафа». *Нова філологія*. 2013. № 57. С. 14–16.
4. Пастушок Г. «Хроніки Нарнії» К. С. Льюїса в контексті розвитку англійської християнської літератури для дітей. *Іноземна філологія*. 2007. № 119. С. 93–103.
5. Сирота Ю.О., Комлик Н.Ю. Християнський контекст казки К.С. Льюїса «Хроніки Нарнії: Остання битва». *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка*. 2024. Вип. 76. Т. 3. С. 124–129. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/76-3-21>
6. Яворська Л. Жанрова своєрідність християнського фентезі у романі К.С. Льюїса «Хроніки Нарнії». *Проблеми гуманітарних наук. Філологія*. 2014. № 34. С. 248–255.
7. Яремчук В. Особливості міфопічної моделі світу в «Хроніках Нарнії» К.С. Льюїса в контексті християнського романтизму. *Львівський національний університет імені І. Франка Сучасні літературознавчі студії*. 2014. № 11. С. 604–614.
8. Huttar C. A. C.S. Lewis's Narnia and the «Grand Design». *The Longing for a Form, Essays on the Fiction of C.S. Lewis*. Kent, OH : Kent State University Press, 1977. P. 130–171.
9. Kilby C. The Christian world of C.S. Lewis. London : Abington, 1965. 450 p.
10. Lewis C. S. Mere Christianity. New York : HarperCollins Publishers, 2012. 256 p.
11. Lewis C.S. The horse and his boy. London : Geoffrey Bles Ltd., 1959. 166 p.
12. Montgomery J. W. Myth, Allegory and Gospel: an Interpretation of J.R.R. Tolkien, C.S. Lewis, G.K. Chesterton, Charles Williams. Minneapolis : Bethany Fellowship Inc., 1974. 159 p.
13. Schakel P. J. Place and personal identity in The Horse and His Boy. *The Way into Narnia : A reader's guide*. Wm. B. Eerdmans Publishing Co, 2005. Pp. 82–93.
14. Trupia R. C. Learning Christian Behaviour: The Way of Virtue in The Chronicles of Narnia. *The Lamp Post. The Lamp Post of the Southern California C.S. Lewis Society*. Vol. 26, № 1/2 (Spring-Summer 2002), P. 10-15.

REFERENCES

1. Bychek H. M. (2011) Onomastyka serii romaniv K.S. Liuisa «Khroniky Narnii» [Onomastics of the series of novels by C.S. Lewis «The Chronicles of Narnia»] *Naukove vydannia Chernivetskoho natsionalnoho universytetu*, 565. S. 10–13. [in Ukrainian].
2. Hliudzyk Yu. V. (2015) Linhvokulturolohichni osoblyvosti poetonomii K.S. Liuisa «The Chronicles of Narnia» [Linguocultural features of the poetonyms in C.S. Lewis's "The Chronicles of Narnia"] : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. fil. nauk : 10.02.04. Lviv. 21 s. [in Ukrainian].
3. Holovko O. M., Zinchenko M. I. (2013) Osoblyvosti realizatsii kazkovoho svitu u romani K.S. Liuisa «Lev, Chaklunka ta Shafa» [Peculiarities of the implementation of the fairy-tale world in the novel by C.S. Lewis «The Lion, the Witch and the Wardrobe»] *Nova filolohiia*, 57. S. 14–16. [in Ukrainian].
4. Pastushuk H. (2007) «Khroniky Narnii» K. S. Liuisa v konteksti rozvytku anhliiskoi khrystyianskoi literatury dlia ditei. [«The Chronicles of Narnia» by C. S. Lewis in the context of the development of English Christian literature for children] *Inozemna filolohiia*, 119. S. 93–103. [in Ukrainian].
5. Syrota Yu. O., Komly, N. Yu. (2024). Khrystyianskyi kontekst kazky K.S. Lewis "Khroniky Narnii: Ostannia bytva". [The Christian Context of C.S. Lewis's Tale "The Chronicles of Narnia: The Last Battle"] *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk : mizhvuz. zb. nauk. pr. molodykh vchenykh Drohob. derzh. ped. un-tu im. Ivana Franka*, Vyp. 76. T. 3. S. 124–129. [in Ukrainian].
6. Yavorska L. (2014) Zhanrova svoieridnist khrystyianskoho fentezi u romani K.S. Liuisa «Khroniky Narnii» [Genre originality of Christian fantasy in the novel by C.S. Lewis «The Chronicles of Narnia»] *Problemy humanitarnykh nauk. Filolohiia*, 34. S. 248–255. [in Ukrainian].

7. Yaremchuk V. (2014) Osoblyvosti mifoepichnoi modeli svitu v «Khronikakh Narnii» K.S. Liuisa v konteksti khrystyianskoho romantyzmu [Peculiarities of the mytho-epic model of the world in «The Chronicles of Narnia» by C.S. Lewis in the context of Christian romanticism] *Lvivskyi natsionalnyi universytet imeni I. Franka Suchasni literaturoznavchi studii*, 11. S. 604–614. [in Ukrainian].
8. Huttar C. A. (1977) C.S. Lewis's Narnia and the «Grand Design». *The Longing For a Form, Essays on the Fiction of C.S. Lewis*. Kent, OH : Kent State University Press. Pp. 130–171.
9. Kilby C. (1965) *The Christian world of C.S. Lewis*. London : Abington. 450 p.
10. Lewis C. S. (2012) *Mere Christianity*. New York : HarperCollins Publishers, 256 p.
11. Lewis C.S. (1959) *The horse and his boy*. London : Geoffrey Bles Ltd., 166 p.
12. Montgomery J. W. (1974) *Myth, Allegory and Gospel: an Interpretation of J.R.R. Tolkien, C.S. Lewis, G.K. Chesterton, Charles Williams*. Minneapolis : Bethany Fellowship Inc., 159 p.
13. Schakel P. J. (2005) Place and personal identity in *The Horse and His Boy*. *The Way into Narnia: A reader's guide*. Wm. B. Eerdmans Publishing Co. Pp. 82–93.
14. Trupia R. C. (2002) Learning Christian Behaviour: The Way of Virtue in *The Chronicles of Narnia*. *The Lamp Post. The Lamp Post of the Southern California C.S. Lewis Society*. Vol. 26, № 1/2 (Spring-Summer), P. 10–15.

Дата першого надходження статті до видання: 12.06.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 10.07.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 20.08.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

